

Vragen ->	1. Huidige subsidiariteitstoets?	2. Toekomstige subsidiariteitstoets?	3. Voorbereidende werkzaamheden?	4. Samenwerking in bicameraal stelsel?	5. Aparte of gezamenlijke procedure of commissie?	6. Gevolgen voor constitutioneel bestel?
Landen						
België						
Cyprus						
Denemarken	European Affairs Committee reageert op (subsidiariteits) aantekeningen door regering.	Naast EAC zullen vaste commissies meer invloed krijgen bij de subsidiariteitstoets.	Evaluatie huidige werkwijze zodat EAC meer invloed krijgt op EU wetgeving.		0	0
Duitsland	EU-zaken worden zowel in relevante vaste commissies als Cie. EU vragen besproken. Subs. is hier een onderdeel van. Plannen en mening Bundesrat worden in lijst gezet. N.a.v. lijst wordt besloten of en met welk gevolg de regering de mening van de Bundesrat heeft vertegenwoordigd.	Zijn nog geen plannen gemaakt.	Zie vraag 2.	Europese commissies van Bundesrat en Bundestag vergaderen 2 keer per jaar samen, meestal voor een Europese Raad.	Er ligt nog niets over de toekomst vast.	Zie vraag 5.
Estland	Algemeen systeem voor parlementaire scrutiny.	Momenteel discussie over apart systeem voor parlementaire scrutiny van EU zaken	Zie vraag 2		0	0
Finland	Analytisch memo regering bijgevoegd aan alle EU voorstellen die rechtstreeks doorwerken in Finse samenleving. Subsidiariteit verplicht onderdeel.	Geen verandering, behalve dat er straks gecommuniceerd wordt met EC. Subsidiariteit voortaan dynamische kwestie.	In nov. 2003 commissie ingesteld bestaande uit MP's en staf. Rapporteren in juni 2004. Stellen amendementen op huidige constitutionele en interne procedures voor.		0	0
Frankrijk	De delegatie EU binnen de Assemblée is belast met de projecten en voorstellen van communautaire en EU aard. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan de subsidiariteitstoets.	De delegatie EU heeft 2 rapporteurs benoemd die bekijken hoe overleg tussen NP's over subsidiariteit kan leiden tot early-warning system.	Zie vraag 2.	Er is informatie-uitwisseling over Europese zaken tussen de Assemblée en de Senaat maar er is een aparte controle.	Er zal een (vast) overleg tussen beide kamers komen om het early-warning system in te stellen.	0
Griekenland	Er is nu geen subsidiariteitstoets	Door een parlementair reces is men er nog niet aan toe gekomen om na te denken over vormgeving subsidiariteit.		0	0	0
Hongarije						

Vragen ->	7. Aparte procedure of commissie bij unicameraal parlement?	8. Betrokkenheid maatsch. Organisaties 1 decentrale overheden voor en na protocol	9. Termijn 6 weken werkbaar?	10. Interparlementaire samenwerking?	11. Zo ja, hoe?	12. 6 weken voldoende voor interparlementaire samenwerking?	Algemene opmerkingen?
Landen							
België							
Cyprus							
Denemarken	Toekomstige subsidiariteitstoets uitgevoerd door EAC en vaste commissies. Geen speciale commissie.	Hoorzittingen voor maatsch.org . Standpunten decentr. overheden worden vergaard door regering en bij voorstel gevoegd.	Nauwelijks.	Interparlementaire samenwerking is handig en belangrijk.	Meer samenwerking tussen NP's, georganiseerd door COSAC.	Te kort.	Niet tevreden met huidige systeem subsidiariteitstoets.
Duitsland		0	Tot nu toe geen betrokkenheid.	0	0	0	0
Estland		0		0	0	0	0
Finland	Huidige interne en constitutionele procedures moeten worden aangepast.	Maatsch. org. en decentr. overheden kunnen gehoord worden op commissievergaderingen.	Doorgaans wel, hangt af van beschikbaarheid voorstellen in Fins. Wijzigingen meestal toch in eerder stadium dus protocol maakt weinig uit.	Coördinatie samenwerking o.g.v. protocol essentieel...	... maar hoeft niet formeel, kan informeel. Ook via COSAC en IPEX.	Ja, als een NP echt bezwaar heeft moet zij zich niet laten vertragen door andere NP's.	Subsidiariteit is geen belangrijk punt, nog nooit een probleem over geweest
Frankrijk		0		0	De rapporteurs doen onderzoek naar overleg tussen NP's over subsidiariteit voor het early warning system.	0	0
Griekenland		0		0		0	0
Hongarije							

Vragen ->	1. Huidige subsidiariteitstoets?	2. Toekomstige subsidiariteitstoets?	3. Voorbereidende werkzaamheden?	4. Samenwerking in bicameraal stelsel?	5. Aparte of gezamenlijke procedure of commissie?	6. Gevolgen voor constitutioneel bestel?
Landen						
Ierland						
Italië	Regering stuurt parlement alle wetgevings en beleidsvoornemens m.b.t. EU. 14de commissie altijd bevoegd daarnaast alle relevante cie.'s. Opinies terug naar regering.		0 Nieuwe wet ligt nu bij de Senaat: regering moet NP constant informeren, NP mag stemmen over resoluties en beleidsvoornemens	Nee	Aparte autonome procedure. 14de commissie v/d senaat bevoegd voor EU zaken.	Een nieuwe procedure heeft geen gevolgen voor constitutie, slechts wijzigen parlementaire regels.
Letland	Regering stuurt standpunt Letland aan European Affairs Committee. Na goedkeuring, ook op subs. niveau, naar EU.	Geen wijzigingen t.o.v. huidige werkwijze. Subsidiariteit is geen prioriteit voor EAC of vaste commissies.	Geen voorbereidend werk. Protocol is nog niet aangenomen, besluiten erover daarom moeilijk en prematuur.		0	0
Litouwen	Momenteel geen subsidiariteitstoets	De relevante permanente commissies geven hun mening aan de commissie voor European Affairs. Deze cie. presenteert het aan het parlement voor een definitief besluit.	Er is een werkgroep die amendementen voor de statuten van het NP voorbereidt om ruimte te maken voor de subsidiariteitstoets.		0	0
Luxemburg	Er is nu geen subsidiariteitstoets	Binnen een politieke controle zou ook de subsidiariteit aan de orde moeten komen	Er wordt op dit moment over gesproken		0	0
Malta						
Oostenrijk	Momenteel geen specifieke parlementaire subsidiariteitstoets. Volgens federale constitutie is EU committee bevoegd om over EU zaken te besluiten. EU committee richt zich tot regering.	Brede discussie gevoerd over protocollen maar nog geen voorstel over implementatie gedaan.		0 Waarschijnlijk informele samenwerking maar aparte procedure.	Nog niet duidelijk, waarschijnlijk aanpassing van bestaande organen en procedures.	Zie antwoord vraag 5. Hangt ook af van mogelijke Europese Grondwet

Vragen ->	7. Aparte procedure of commissie bij unicameraal parlement?	8. Betrokkenheid maatsch. Organisaties 1 decentrale overheden voor en na protocol	9. Termijn 6 weken werkbaar?	10. Interparlementaire samenwerking?	11. Zo ja, hoe?	12. 6 weken voldoende voor interparlementaire samenwerking?	Algemene opmerkingen?
Landen							
Ierland							
Italië		0 Regering stuurt wetgevings en beleidsvoornemens m.b.t. EU aan Conference Presidents of Regions en Autonome Provincies die kunnen reageren. Maatsch. org. Hebben geen hoor-recht.	Hangt af van de kwestie	Is een kwestie van politieke relevantie. Uitwisseling info. altijd goed.		0 Hangt af van de kwestie	
Letland	Hetzelfde als voorheen, via de EAC.	Sociale partners en decentrale overheden geïnformeerd over relevante onderwerpen. Soms deelname aan commissievergaderingen.	6 weken is voldoende	Verregaande samenwerking is onrealistisch en onnodig. Uitwisseling info. en best-practices nuttig.	Via permanente vertegenwoordigers NP's in Brussel of COSAC secretariaat	Voldoende	0
Litouwen	Speciale procedure waarbij Cie. Eur. Affairs beslist of kwestie plenair behandeld moet worden.	Nu geen betrokkenheid, in de toekomst zullen er hoorzittingen zijn bij vergaderingen van permanente commissies.	Ja, met moderne technologie en goede samenwerking.	Actieve interparlementaire samenwerking zeer gewenst. Geen oppervlakkige samenwerking.	Speciaal subsidiariteitsnetwerk tussen bevoegde functionarissen. Evt. ook via COSAC of permanente NP vertegenwoordiging in Brussel.	Nu nog geen antwoord op mogelijk.	0
Luxemburg	wel een specifieke procedure, geen speciale commissie	Geen betrokkenheid van de communes, de decentrale overheden .	6 weken is heel kort	Het is in het belang van NP's om samen te werken. Er zou op zijn minst een bepaalde coördinatie van werken moeten zijn.	Er zou gemeenschappelijke informatie moeten zijn over conclusies en opinies van de NP's vooral bij zaken waarvan subsidiariteit moeilijk ligt.		0
Malta							
Oostenrijk		0 Städtebund, Gemeindebund en Verbindungsstelle der Bundesländer hebben allen vertegenwoordigers in Brussel evenals vakbond etc. Länder hebben ook eigen kantoor in Brussel.		0 Interparlementaire samenwerking gewenst in kader van protocollen	Kortgeleden een werkgroep ingesteld die hier voorstellen over gaat doen.	Mogelijk via IPEX?	0

Vragen ->	1. Huidige subsidiariteitstoets?	2. Toekomstige subsidiariteitstoets?	3. Voorbereidende werkzaamheden?	4. Samenwerking in bicameraal stelsel?	5. Aparte of gezamenlijke procedure of commissie?	6. Gevolgen voor constitutioneel bestel?
Landen Polen	Nu geen subsidiariteitstoets.	Commissie voor EU Zaken van Sejm (2de kamer) zal subsidiariteit en proportionaliteit inventariseren en bij twijfels contact opnemen met EC.	Nog geen voorbereiding.	Nauwelijks samenwerking tussen Sejm en Senaat. Wellicht na toetreding meer samenwerking in EU zaken maar Sejm dominante positie.	Waarschijnlijk aparte procedure of alleen Sejm die namens Polen met EC communiceert.	Geen wijzigingen constitutioneel bestel.
Portugal	Geen officiële subsidiariteitstoets of procedure, informeel model voor informatie en scrutiny.	Nog niet duidelijk, voor een zinvolle subsidiariteitstoets moet de scrutiny intensiever worden.	Men is nog niet bezig met subsidiariteitstoets maar de SG van het Portugese parlement heeft wel een speciale task-force gevraagd om voorstellen te formuleren om de interne organisatie te herstructureren zodat een early-warning system mogelijk wordt.	0	0	0
Slowakije	Er is nu geen subsidiariteitstoets.	Verklarende memo aangehecht aan alle voorstellen v/d regering vormen een goede basis voor een subsidiariteitstoets. Het European Affairs Committee voert dit uit.	Interne discussie die ook draait om welke departementen zich bezig gaan houden met subsidiariteitstoets. Nog geen officieel standpunt.	0	0	0
Slovenië						
Spanje	Beide kamers hebben zitting in the Joint Committee for the EU. Voor de zitting houdt de staf beraad over hoeveel en welke leden deelnemen. Regering voorziet JC EU van alle EC voorstellen met toelichting over effect, incl. subs., op Spanje, JC EU kan dan debat aanvragen.	2 mogelijkheden: controle blijft bij JC EU die namens beide kamers beslist, beide kamers leveren afzonderlijk reactie in bij EC. Of de kamers nemen elk afzonderlijk een standpunt in n.a.v. voorstel JC EU.	Er is wel discussie over geweest maar op dit moment zijn kamers ontbonden vanwege verkiezingen, en er is nog geen definitieve procedure vastgesteld.	Zie antwoord vraag 1, beide kamers zijn vertegenwoordigd in JC EU.	Voorkeur voor optie 1, gezamenlijke procedure via JC EU, geen nieuwe subsidiariteitscie.	Zowel optie 1 als 2 zullen leiden tot amendement van de wet die de JC EU instelde.

Vragen ->	7. Aparte procedure of commissie bij unicameraal parlement?	8. Betrokkenheid maatsch. Organisaties / decentrale overheden voor en na protocol	9. Termijn 6 weken werkbaar?	10. Interparlementaire samenwerking?	11. Zo ja, hoe?	12. 6 weken voldoende voor interparlementaire samenwerking?	Algemene opmerkingen?
Landen Polen							
	0		06 weken is werkbaar voor serieuze interne procedure.	Twijfels over nut georganiseerde interparlementaire samenwerking.	Informele samenwerking wellicht nuttig.	Niet voor georganiseerde wel voor informele contacten.	0
Portugal	Nog geen beslissing genomen, waarschijnlijk geen nieuwe commissie.	Maatsch. org. en decentr. Overheden worden soms uitgenodigd om met het NP te debatteren. In de toekomst informeren via een database network.	Geen ervaring dus geen antwoord.	NP's moeten individueel handelen maar er zou wel informatie-uitwisseling via IPEX plaats kunnen vinden.	IPEX	6 weken is genoeg voor IPEX niet voor verdergaande samenwerking.	Portugal zal waarschijnlijk sowieso een verzoek om meer tijd dan 6 weken steunen.
Slowakije	Nog niet besloten	Niet mogelijk om daar nu al een uitspraak over te doen	Nog geen uitspraak mogelijk wegens gebrek aan ervaring. Hangt af van samenwerking regering/parlement en expertise.	Bepaalde vorm van samenwerking gewenst of via COSAC of via liaisons NP in EP.	Discussie op multilateraal niveau, bijv. via COSAC	Waarschijnlijk wel	0
Slovenië							
Spanje	0		06 weken zouden te kort kunnen zijn als controle niet bij JC EU ligt. Effectieve controle kan alleen als een aantal kamerleden zich hierop volledig toelegt en er meer middelen beschikbaar zijn. Daarnaast moet rekening gehouden worden met recessen.	Subsidiariteitscontrole ligt bij NP's afzonderlijk. Informatie-uitwisseling via IPEX wel wenselijk.	Via IPEX, geen aparte overlegstructuur die impressie wekt dat Europese wetgevingsmechanisme wordt stilgelegd. Geen coordinatie maar cooperatie.	0	0

Vragen ->	1. Huidige subsidiariteitstoets?	2. Toekomstige subsidiariteitstoets?	3. Voorbereidende werkzaamheden?	4. Samenwerking in bicameraal stelsel?	5. Aparte of gezamenlijke procedure of commissie?	6. Gevolgen voor constitutioneel bestel?
Landen						
Tsjechië	Momenteel geen subsidiariteitstoets want Tsjechië is officieel nog niet toegetreden.		Momenteel debat gevoerd binnen de senaat om procedure regels te wijzigen voor subsidiariteitstoets.	Ja	Er zal een Joint European Committee voor beide kamers ingesteld worden.	Een gezamenlijke commissie heeft geen gevolgen voor constitutie, een gezamenlijke cie. Wordt ook gebruikt voor presidentiële verkiezingen. Wel komt er een speciale toetsingsprocedure, zie vraag 3.
Verenigd Koninkrijk House of Commons	Subsidiariteitsmemo aangehecht aan alle EU voorstellen v/d regering aan European Scrutiny Committee, ESC kan voorstel afkeuren. Subsidiariteit is onderdeel van standaard scrutiny check.	Discussie n.a.v. voorstellen ESC over vormgeving subs. toets: wie (welke cie.) en hoe (delegatie van het House of stilzwijgende goedkeuring)? Voorstel van staf is dat ESC subs.toets uitvoert en bij een probleem, zonder debat, een motie op de Order Paper kan plaatsen.	Discussie n.a.v. voorstellen ESC. Waarschijnlijk zal dus oude procedure blijven gelden. Zie vraag 2.	House of Commons: er wordt nu al samengewerkt.	House of Commons: instellen nieuwe commissie mogelijk als een debat in the House nodig is.	Nee
Verenigd Koninkrijk House of Lords	0	Het EU Select Committee zal het early-warning mechanism over subsidiariteit de komende tijd bestuderen. Exact tijdsplan is er nog niet.	0	regeringsverklaring van 11/02/04 behelst voorstel om een nieuwe EU scrutiny commissie op te zetten waar leden uit beide kamers in zitten.	Zie vraag 4.	0
Zweden	Subsidiariteitsmemo aangehecht aan alle EU voorstellen v/d regering aan relevante Riksdag commissie. Discussie met adviescie. EU zaken. Zolang de Riksdag het voorstel niet steunt wordt er geen besluit genomen.	2 opties: permanente commissies handelen het zelf af, bij subs. probleem doorverwijzing naar de kamer. Nadeel: niet consistent. Of één commissie die voor alle beleidsvelden subsidiariteit beoordeelt. Nadeel: beperkt aantal meningen. Daarnaast een rol voor cie. Constitutie.	Brede discussie aangevoerd door reference group van Parliamentary Review Commissie. Final report mei 2004, daarna voorstel aan Riksdag Raad, vanuit hun een voorstel aan de hele Riksdag	0	0	0

Vragen ->	7. Aparte procedure of commissie bij unicameraal parlement?	8. Betrokkenheid maatsch. Organisaties 1 decentrale overheden voor en na protocol	9. Termijn 6 weken werkbaar?	10. Interparlementaire samenwerking?	11. Zo ja, hoe?	12. 6 weken voldoende voor interparlementaire samenwerking?	Algemene opmerkingen?
Landen Tsjechië		0Maatsch. org. en decentr. Overheden kunnen tijdens commissievergaderingen mening kenbaar maken. Verder veel individuele gebaren naar maatsch. Middenveld van MP's.	Waarschijnlijk wel	Samenwerking zeer gewenst.	Uitwisseling standpunten via COSAC	Hopelijk	0
Verenigd Koninkrijk House of Commons		0Als er een subsidiariteitsprob. is dan moeten devolved assemblies ingelicht worden. House of Commons moet bereid zijn namens hun subs. prob. aan te kaarten. Regelmatig discussie met Schotse parlement en Welsh Assembly.	Ja	Interparlementaire samenwerking is gewenst maar niet als dit extra vergaderingen vereist, want daar is geen tijd voor.	E-mail contact tussen parlementaire staf. Wellicht ook via COSAC.	Dit hangt af van de mate van samenwerking.	0
Verenigd Koninkrijk House of Lords	0	0	0	0	0	0	0
Zweden	Wordt nog besproken, zie antwoorden vraag 2 en 3.	Geen rechtstreekse betrokkenheid, individuele lobby's bij Riksdag-leden. In de toekomst wellicht samenwerking met Zweedse Association Local authorities en Fed. Country Councils	Niet heel ruim maar ogv wetgevingsprogramma EC anticiperen op relevante onderwerpen voor subsidiariteit.	Verbetering samenwerking maar ieder NP moet het organiseren op voor hem geschikte wijze	Vorm van samenwerking is gewenst, wordt besproken binnen Athene groep.		0Belangrijk dat er één beleid komt t.o.v. subsidiariteit vanwege constitutionele consequenties.